

VÉD ZÁRADÉK

A BETÖRÉSES
LOPÁS-, RABLÁS- ÉS
KÜLDÖTTRABLÁS-
BIZTOSÍTÁS KÁRTÉRÍTÉSI
LIMITJEI,
BIZTONSÁGTECHNIKAI
ELŐÍRÁSAI

Groupama

Biztosító

Az OTP Csoport partnere

Tartalomjegyzék

1. A biztosító kockázatvállalása betöréses lopás- és rablásbiztosításra vonatkozóan a vagyonvédelem függvényében.....	3
2. Mechanikai védelmi előírások a különböző kockázati osztályokra vonatkozóan.....	5
3. A biztonsági üvegekre, biztonsági fóliákra vonatkozó követelmények	8
4. Pénz- és értékkészletek szállításának szabályai	8
5. Elektronikai védelmi előírások a különböző kockázati osztályokra vonatkozóan	10
6. A rablásjelzés követelményei	12
7. Távfelügyeleti rendszerekre vonatkozó követelmények	12
8. Őrző-védő szolgálattal kapcsolatos követelmények	12
Eltérés a szokásos szerződési gyakorlattól	12

Biztosító

VÉD ZÁRADÉK

A BETÖRÉSES LOPÁS-, RABLÁS- ÉS KÜLDÖTTRABLÁS-BIZTOSÍTÁS KÁRTÉRÍTÉSI LIMITJEI, BIZTONSÁGTECHNIKAI ELŐÍRÁSAI

1. A biztosító kockázatvállalása betöréses lopás- és rablás biztosításra vonatkozóan a vagyonvédelem függvényében

1.1. Betöréses lopásra, rablásra vonatkozó, védettségi szinttől függő kártérítési limitek

A biztosító kockázatviselési helyenként (telephelyenként) és biztosított vagyoncsoportonként, a biztosítási összegek és/vagy a kártérítési limitek függvényében védelmi szinteket határoz meg (1/A. jelű táblázat). A biztosító a káridőpontban a behatolás helyén megvalósult és az elvárt védettségi

szint vizsgálata alapján az 1/B. jelű táblázatban rögzített mértékben téríti meg a betöréses lopás és rablás biztosítási esemény kapcsán meghatározott kártérítési összeget, ideértve a biztosítási eseménnyel kapcsolatosan térítendő költségeket is.

1.1.1. A biztosító csak abban az esetben téríti meg a kártérítés teljes összegét, amennyiben a biztosítási esemény időpontjában a kockázatviselés helyén a jelen biztosítási feltétel 1/A. jelű táblázatában a biztosított vagyoncsoportra és annak biztosítási összegére meghatározott védelmi szint teljesült. Az elvárt védelmi szintről a felek a biztosítási szerződésben a jelen biztosítási feltételben foglaltaktól eltérően is megállapodhatnak.

1/A. jelű táblázat

VDK (védelmi kategória) védelmi osztályok biztosított vagyoncsoportonként és biztosítási összegenként/kártérítési limitenként

Elvárt védelmi szintek	A vagyoncsoportok biztosítási összegeinek és/vagy kártérítési limiteinek értékhatárai	
	1. vagyoncsoport pénz- és értékkészletek: értéktárgyak, készpénz, értékpapír, értékcikk	2. vagyoncsoport gépek és berendezések, egyéb vagyontárgyak, készletek
VDK 1	0 Ft – 200 000 Ft	0 Ft – 1 000 000 Ft
VDK 2	200 001 Ft – 1 000 000 Ft	1 000 001 Ft – 10 000 000 Ft
VDK 3	1 000 001 Ft – 3 000 000 Ft	10 000 001 Ft – 50 000 000 Ft
VDK 4	3 000 001 Ft – 10 000 000 Ft	50 000 001 Ft – 100 000 000 Ft
VDK 5	10 000 001 Ft – 50 000 000 Ft	100 000 001 Ft – 200 000 000 Ft
VDK 6	50 000 000 Ft felett	200 000 000 Ft felett

1.1.2. Amennyiben a biztosítási esemény időpontjában a behatolás helyén teljesülő védelmi szint alacsonyabb volt, mint az 1/A. jelű táblázat szerinti elvárt védelmi szint, úgy a biztosító szolgáltatásának felső határa az elvárt

védelmi szint teljesülése esetén fizetendő biztosítási szolgáltatási összegnek az 1/B. jelű táblázatban meghatározott százaléka.

1/B. jelű táblázat

A biztosító szolgáltatása a védelmi szinteknek megfelelően

Elvárt védelmi szint	A kár bekövetkezésekor a biztosított kockázatviselési helyen teljesülő védelmi szint						
	VDK 1 szintet nem éri el	VDK 1	VDK 2	VDK 3	VDK 4	VDK 5	VDK 6
VDK 1	0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
VDK 2	0%	50%	100%	100%	100%	100%	100%
VDK 3	0%	25%	50%	100%	100%	100%	100%
VDK 4	0%	0%	25%	50%	100%	100%	100%
VDK 5	0%	0%	0%	25%	50%	100%	100%
VDK 6	0%	0%	0%	0%	25%	50%	100%

1.1.3. A méretükből következően elzárható értéktárgyak (pl. nemesfém, drágakő, igazgyöngy felhasználásával készült tárgyak), a készpénz, valamint az értékpapír, illetve értékciikk betöréses lopás és rablás kockázatra akkor biztosított, ha a megnevezett vagyoncsoportokba tartozó tárgyakat értéktárolás céljára szakszerűen elkészített és telepített értéktárolóban tartják. A biztosító legfeljebb az 1/B. jelű táblázatban rögzített értékek alapján meghatározott kártérítési összegben belül, a jelen pontban említett vagyontárgyak biztonságos elhelyezését szolgáló értéktárolóra – VÉD záradék 1.3. pontjában megfogalmazottak szerint – meghatározott limitig vállalja a térítést.

1.1.4. A méretükből következően nem elzárható értéktárgyak és üzemidő alatt a tárolóhelyen kívül tárolt vagy a nyitott tárolóból történő értéktárgy, készpénz, értékpapír rablásokára az 1/C. jelű táblázatban meghatározott limiteket alkalmazza a biztosító.

1.1.5. A biztosító csak abban az esetben téríti meg a kárt, ha a káresemény időpontjában a kockázatviselés helyén legalább rablás eseményt jelző rendszer működött, vagy a helyiség nyitvatartási ideje alatti élőerős védelme megoldott volt. A biztosító szolgáltatási kötelezettsége ebben az esetben sem haladhatja meg a kockázatviselési helyen a rablás kockázatra a szerződésben meghatározott biztosítási összeget vagy kártérítési limitet.

2. számú táblázat

Védettségi követelmények különböző védettségi kategóriákhoz

Védettségi kategória	Védettségi követelmények a különböző védettségi kategóriák (VDK) megvalósulásához
VDK 1	– betöréses lopás elleni védelem: minimális mechanikai védelem – rablás elleni védelem: nincs rablásjelzés
VDK 2	– betöréses lopás elleni védelem: részleges mechanikai védelem és minimális elektronikai jelzőrendszer – rablás elleni védelem: minimális elektronikai jelzőrendszerbe épített rablásjelzés
VDK 3	– betöréses lopás elleni védelem: teljes körű mechanikai védelem és részleges elektronikai jelzőrendszer – rablás elleni védelem: részleges elektronikai jelzőrendszerbe épített rablásjelzés
VDK 4	– betöréses lopás elleni védelem: teljes körű mechanikai védelem, továbbá teljes körű jelzőrendszer és megfelelő szintű távfelügyeleti rendszer – rablás elleni védelem: teljes körű jelzőrendszerbe épített rablásjelzés és megfelelő szintű távfelügyeleti rendszer
VDK 5	– betöréses lopás elleni védelem: teljes körű mechanikai védelem és teljes körű elektronikai jelzőrendszer, továbbá megfelelő szintű távfelügyeleti rendszer és élőerős őrzés – rablás elleni védelem: teljes körű elektronikai jelzőrendszerbe épített rablásjelzés, továbbá megfelelő szintű távfelügyeleti rendszer és élőerős őrzés
VDK 6	– betöréses lopás elleni védelem: teljes körű mechanikai védelem, továbbá teljes körű elektronikai jelzőrendszer, valamint magas szintű távfelügyeleti rendszer és élőerős őrzés – rablás elleni védelem: teljes körű elektronikai jelzőrendszerbe épített rablásjelzés, továbbá magas szintű távfelügyeleti rendszer és élőerős őrzés

1.3. Értéktárolók kockázatvállalási limitjei

1.3.1. A biztosító a kockázatviselés helyén tartott értéktárolókra vonatkozóan az adott értéktárolóra kiadott MABISZ termék-megfelelőségi ajánlásban meghatározott limitösszegig, azon belül maximum az értéktárolóban elhelyezett vagyontárgyak biztosítási összegéig, de legfeljebb az értéktárolóra meghatározott kártérítési limit erejéig vállalja a betöréses lopás károk megtérítését, feltéve, hogy a káridőpontban az értéktároló elhelyezésére szolgáló helyiség védettségi kategóriája szerinti limit összege legalább a biztosított vagyoncsoport biztosítási összegét eléri. Amennyiben a helyiség védettségi kategóriája szerinti limit összege nem éri el a biztosított vagyoncsoport biztosítási összegét, akkor a biztosító szolgáltatásának felső határa az értéktárolóra meghatározott kártérítési limit.

1/C. jelű táblázat

A tároló helyen kívül tárolt vagy a nyitott tárolóból történő

1. vagyoncsoport rablásokára térítése

Teljesülő védelmi szint	A biztosító kockázatvállalási értékhatárai
rablásjelző rendszer (6. pont alapján)	500 000 Ft
élőerős őrzés	2 000 000 Ft
rablásjelző rendszer (6. pont alapján) és élőerős őrzés	3 000 000 Ft
az előzőek és ezen felül további védelmi berendezések (pl. kamerarendszer, zsilipes beléptetés)	5 000 000 Ft

1.2. Védettségi kategória

A biztosított helyiség védettségi kategóriájának (VDK) káridőpontban történő besorolását a következőkben meghatározottak szerint végzi a biztosító: az alább nevezett védelmi kategóriák káridőpontban történő megvalósulásához a 2. számú táblázatban meghatározott védettségi szinteknek kell teljesülniük a kár időpontjában.

1.3.2. A MABISZ termék-megfelelőségi ajánlásban meghatározott limitösszegig történő kockázatvállalás feltétele, hogy az adott értéktárolót a MABISZ termék-megfelelőségi ajánlásban megfogalmazott műszaki előírások maradéktalan betartása mellett kell telepíteni, beleértve az értéktároló épülettartó szerkezetéhez – az ajánlásban megadott lefeszítő erőnek ellenálló módon – történő rögzítését is.

1.3.3. Amennyiben a biztosított helyiségben lévő értéktároló nem rendelkezik MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással, úgy a biztosító értéktároló-fajtánként – előzetes helyszíni kockázatbírálás során megállapított kockázati körülményektől függően – legfeljebb a 3. számú táblázatban lévő limitig, azon belül maximum a biztosított vagyoncsoport biztosítási összegéig vállalja a betöréses lopás kockázatot.

3. számú táblázat

MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással nem rendelkező értéktárolók kockázatvállalási limitösszegei

Értéktárolók		Biztosító kockázatvállalási értékhatárai		
		Elektronikai jelzőrendszerbe történő bekötés nélkül	Elektronikai jelzőrendszerbe bekötve	
Pénztárgép, lemezkazetta		30 000 Ft	100 000 Ft	
Lemezszekrény 5000 N rögzítéssel		500 000 Ft	1 000 000 Ft	
Biztonsági szekrény 5000 N rögzítéssel		1 000 000 Ft	2 000 000 Ft	
Bútorszéf 5000 N épülettartó- szerkezeti elemhez való rögzítéssel	Fali-, padlószéf (8 mm átmérőjű, 150x150 mm-es kiosztású, eltoltan szerelt dupla soros acélhálával megerősített betonba ágyazva)	Normál	1 500 000 Ft	3 000 000 Ft
		Biztonsági szekrény	2 000 000 Ft	4 000 000 Ft
		Megerősített	2 500 000 Ft	5 000 000 Ft
		Speciálisan megerősített	3 000 000 Ft	6 000 000 Ft
Páncélszekrény 10 000 N lefeszítő erőnek ellenálló módon, épület-tartószerkezeti elemhez való rögzítéssel		5 000 000 Ft	10 000 000 Ft	
		10 millió forint feletti kockázatvállaláshoz az értéktárolót kötelező bekötni az elektronikai jelzőrendszerbe, az adott értéktárolóra vonatkozó vállalási határérték megállapítása helyszíni kockázatelbírálás alapján történik.		

Elektronikai jelzőrendszerbe történő bekötés: az értéktárolóra fel kell szerelni MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással rendelkező nyitás- és testhangérzékelőt, amelyeket be kell kötni az adott telephelyen kiépített elektronikai jelzőrendszerbe.

2. Mechanikai védelmi előírások a különböző kockázati osztályokra vonatkozóan

2.1. A minimális mechanikai védelem követelményei

A védett helyiséget minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, födémek, padozatok, nyílászárók határolják.

2.1.2. Falazatok, födémek, padozatok

Falazat a téglatest alakú, hosszához és szélességéhez képest lapos, vertikális térelválasztó és/vagy födém tartó elem. Minimum 6 cm vastagságú tömör kisméretű téglából tömören falazott téglafal szilárdsági mutatóival egyenértékű falszerkezet kialakítása szükséges. Támpontok:

- 6–10 cm vastagságú egyedi vagy tipizált szendvics falszerkezet, illetve más, két- vagy többretegű lemezből készült falszerkezet, amely legalább 10 cm vastagságú;
- speciális könnyűszerkezetes elemekből készített szerkezetek, amelyek legalább kétrétegűek, közöttük hőszigetelő, tűzálló anyagot vagy a mechanikai ellenállóképességet biztosító egyéb anyagot helyeztek el.

2.1.3. Nyílászárók

- a kétszárnyú ajtók nem nyíló szárnyai reteszhúzás ellen védettek;
- az ajtók, ablakok ráccsal nem védett üvegezése összességében minimum 6 mm vastagságúak.

2.1.4. Zárszerkezetek

- Az ajtók zárását érvényes MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással rendelkező olyan zár végzi, amely: minimum 5 csapos hengerzár vagy minimum 6 rotoros mágneszár, vagy kéttollú kulcsos zár, vagy szám-, vagy betűjel-kombinációjú zár, továbbá minden érvényes MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással rendelkező olyan zár vagy lakat – érvényes MABISZ által azonosított lakatpánttal együtt –, amelyek variációs lehetőségeinek száma meghaladja a 3000-et, valamint igazságügyi zárszakértő által egyedileg azonosított lamellás zár.
- A hengerzárbetétet védeni kell hengerzár törés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni.

2.2. A részleges mechanikai védelem követelményei

A védett helyiséget minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, födémek, padozatok, nyílászárók határolják.

2.2.1. Falazatok, födémek, padozatok

Falazat a téglatest alakú, hosszához és szélességéhez képest lapos, vertikális térelválasztó és/vagy födém tartó elem. A mechanikai védelem kialakításához 12 cm vastagságú tömör kisméretű téglából tömören falazott téglafal szilárdsági mutatóival egyenértékű falszerkezet kialakítása szükséges. Támpontok:

- 6 cm vastagságú vasbetonfal vagy padozat, illetve födém szerkezet (a vasalás 15x15 cm rácskiosztású 5 mm átmérőjű betonvas háló lehet, a beton minőségére a C 12/15 épületszerkezeti beton elfogadott);
- speciális könnyűszerkezetes elemekből készített falazatok, amelyek legalább kétrétegűek, közöttük hőszigetelő, tűzálló anyag, illetve a mechanikai ellenállóképességet biztosító egyéb anyag található.

2.2.2. Nyílászárók

Nyílászárók esetében alapvető szempont, hogy megfeleljenek a vonatkozó magyar és európai szabványok által előírt minimális követelményeknek.

a. Bejárati ajtók

A bejárati ajtóknak a következőkben felsorolt műszaki-technikai feltételeknek kell maradéktalanul megfelelni.

- Az ajtó és az ajtótok szerkezet anyaga fém, keményfa vagy ezekkel támadás szempontjából egyenértékű ellenállást biztosító szerkezeti kialakításúnak kell lenni. Fából készült tok esetén a zár reteszvasak fogadására megerősített, a falszerkezethez legalább 3 ponton rögzített ellenlemez kell alkalmazni.
- A tokszerkezetet a határoló falszerkezethez 30 cm-enként rögzíteni kell. A rögzítést téglafalnál, legalább 15 cm mélyen, 12 mm átmérőjű köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel, betonfalnál legalább 10 cm mélyen, 10 mm átmérőjű köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel kell biztosítani.
- Az ajtólap fém vagy faszerkezetű lehet. Faszervezet esetén legalább 25 mm vastagságú tömör keményfa szilárdságával egyezőnek kell lenni. Amennyiben a fémszerkezetű ajtó belső ráccszerkezet erősítést kap, a ráccszerkezet osztásának meg kell felelni az előírások szerinti 30x10 cm minimális rácskiosztás követelményeinek, vastagsága pedig faborításnál legalább 10 mm-es átmérőjű, acéllemez borításnál legalább 6 mm átmérőjű legyen.
- Az ajtólap szerkezetek külső borítólemezeit úgy kell rögzíteni, hogy az kívülről csak roncsolással legyen bontható. Az ajtólapot fémszerkezet esetén legalább 1 mm vastagságú acéllemezzel kell borítani.
- Az ajtólap és tok közötti zárású hézag legfeljebb 4 mm lehet oldalanként. (Keményfa szerkezet esetén legfeljebb 6 mm zárásponosság megengedett.) Az ajtólap és a tok vetemedése a zárás biztonságát nem befolyásolhatja.
- Az ajtólapokat minimum 3 darab diópánttal – vagy azzal egyenértékű szilárdságú egyedi kialakítású forgópánttal – kell az ajtótokhoz

rögzíteni. Az ajtólapokat kiemelés, be- és kifeszítés elleni védelemmel, kétszárnyas ajtóknál a fixe rögzíthető szárnyat reteszház elleni védelemmel kell ellátni.

- A zárast legalább két darab, egymástól legalább 30 cm-re elhelyezett biztonsági zárszerkezetnek kell biztosítani. A reteszelési mélységnek legalább 14 mm-t el kell érnie. A hengerzárbetétet védeni kell letörés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni. Önálló reteszelési pontként csak az egymástól legalább 30 cm-re elhelyezkedő reteszvasak fogadhatók el.
- A fő és kiegészítő zárszerkezeteknek meg kell felelniük a biztonsági zárszerkezetekkel szemben támasztott, 2.3. pontban ismertetett követelményeknek.
- Az ajtónak 3 perces időtartamú betörést gátló ellenállóképességnek kell megfelelnie.
- A nyílászárók (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak stb.) – abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 2 m-nél alacsonyabb helyezkednek el – teljes felületét minimum 100x300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült – vagy ezekkel egyenértékű szilárdságú – kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású ráccsozattal kell ellátni. A rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással rendelkező, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel például:
 - minősített behatoláskésleltető, minimum A3 minőségű áttörésbiztos üveg;
 - minősített belső leereszthető zárható rács elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üvegtörés-érzékelőkkel;
 - minősített biztonsági fóliával szerelt üveg elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üvegtörés-érzékelőkkel.

A biztonsági üvegfóliák önállóan rács kiváltására nem alkalmasak.

b. Ablakok, fix portálemek, függönyfalak

- Az ablakok tok- és keretszerkezetének támadhatóság, illetve ellenállás tekintetében erősebbnek – de legalább egyenértékűnek – kell lenni az üvegszerkezet ellenállóképességével.
- A fix portálemek üvegezéssel szemben támasztott követelményei értelemszerűen megegyeznek az ablakoknál leírtakkal.
- A fix portálemek szerkezetiileg megfelelnek az ablakokra előírt követelményeknek azzal a különbséggel, hogy ezeknél mozgó szerkezet (zár, forgópánt, nyitó mechanizmus) nem kerül beépítésre.
- A függönyfalak sajátossága, hogy a vázszerkezetekbe az üveglapokat kívülről helyezik be és rögzítik. Előírás szerinti rögzítésnek az fogadható el, ha a csavarok legalább 300 mm-enként követik egymást, és legalább minden második csavar fejét úgy roncsolják, hogy a bontás csak az üvegszorító lécs levágásával, roncsolásával legyen megvalósítható.

2.2.3. Zárszerkezetek

A zárszerkezeteknek meg kell felelniük a vonatkozó szabványokban előírt biztonsági követelményeknek.

- A zárszerkezet lehet lamellás rendszerű, egy oldalon fogazott kulccsal, két oldalon fogazott kulccsal. A lamellás zár csak akkor fogadható el biztonsági zárnak, ha legalább hat lamella biztosítja a zárreteszvas mozgását, a variációs szám pedig minimum 10 000. A kéttollú kulccsal működtetett lamellás zárnak nagyobb a biztonsági értékük.
- A zárszerkezetek reteszvasának visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni, vagyis a zárásirányra merőlegesen ható erő hatására a zárreteszvas ne legyen visszatolható.
- A hevederzár-keresztpántok vízszintes és/vagy függőleges irányban kétpontos kiegészítő zárast biztosítanak.
- A hevederzáraknak a következő feltételeknek kell megfelelni:
 - a reteszvasak keresztmetszetének erősebbnek vagy legalább a biztonsági záruk reteszvasai szilárdságával egyenértékűnek kell lenniük;
 - a reteszvasaknak a fogadó elemekbe minimum 20 mm mélységben kell reteszelnie;
 - a reteszvas fogadó elemeket a falazathoz kell rögzíteni minimum 2

darab M 6x80 csavarral fém dübelbe vagy ezzel egyenértékű szilárdságú más felerősítéssel, bevéséssel;

- a reteszvas fogadó elemeknek zártaknak vagy oldalirányban merevítettnek kell lenniük, hogy támadás esetén ellenálljanak az ajtólapot ért dinamikus erőnek;
- a zárszerkezetet a működtető zárbetét beütése elleni védelemmel kell ellátni;
- a hengerzárbetétet kívülről nem szerelhető letörés elleni védelemmel kell ellátni;
- a zárreteszvasaknak visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezniük a merőleges nyomóerővel szemben;
- a hevederzár-keresztpántnak szerelt állapotban olyan mértékű merevséggel kell rendelkeznie, hogy a tengelyére merőlegesen az ajtólapra kifejtett erőhatás ne okozzon olyan mértékű deformációt, amely a zárás megszüntetését eredményezi.

2.2.4. Hengerzárbetétek

A hengerzárbetéteknek meg kell felelniük a vonatkozó szabványokban meghatározott követelményeknek.

- A részleges mechanikai védelem alkotóelemeként érvényes MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással rendelkező minimum 5 csapos hengerzárbetét, illetve 6 rotoros mágneszárbetét fogadható el, amelyek variációs száma meghaladja a tízezret (10 000), letapogatásos nyitás elleni védelemmel rendelkezik, valamint a maghúzásnak legalább 3 percig ellenáll.
- A hengerzárbetétet védeni kell letörés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni.

A hagyományos vagy érvényes MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással nem rendelkező lakatok és lakatpántok nem minősülnek biztonsági zárnak.

2.2.5. Fix és mobil rácsok

- A nyílászárók (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak stb.) – abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 3 m-nél alacsonyabb helyezkednek el – teljes felületét minimum 100x300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült – vagy ezekkel egyenértékű szilárdságú – kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású ráccsozattal kell ellátni.
- A rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással rendelkező, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel is, például:
 - behatoláskésleltető, áttörésbiztos üveg, minimum MABISZ által B1 kategóriába sorolt biztonsági üveg elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üvegtörés-érzékelőkkel;
 - MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással rendelkező belső leereszthető, zárható rács elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üvegtörés-érzékelőkkel;
 - pénzintézetek esetében a rácsoknak minimum 16 mm átmérőjű köracélból vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból kell készülniük;
 - mobil rácsok esetén a rögzítést az ajtókra meghatározott zárszerkezettel egyenértékű zárszerkezettel kell ellátni; a rácsokat úgy kell szerelni, hogy a rácsszerkezet sínszerkezetből való kiemelése a külső térből (a támadási oldalról) csak roncsolással legyen megvalósítható; a legördülő „detektív rácsok” feltolás elleni védelmét áttételes mozgatószerkezettel vagy más műszaki megoldással kell kialakítani;
 - a rácsokat a falazathoz 300 mm-enként (de legkevesebb 4 darab), a rács keresztmetszeténél nem kisebb keresztmetszetű (falazó) körömmel kell erősíteni a falazathoz, a minimális beépítési (rögzítési) mélység 150 mm 38 cm-es hagyományos tömör téglafal esetén (vagy ezzel egyenértékű, kívülről nem szerelhető műszaki megoldás).

2.3. A teljes körű mechanikai védelem követelményei

A védett helyiségeket minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, nyílászárók határolják.

2.3.1. Falazatok, födémek, padozatok

Falazat a téglatest alakú, hosszához és szélességéhez képest lapos, vertikális térelválasztó és/vagy födém tartó elem. A falazatoknak, födémeknek, pa-

dozatoknak meg kell felelniük a 38 cm vastagságú tömör kisméretű téglából tömören falazott téglafal szilárdsági mutatóival. Más szerkezetű téglafal esetén számítással kell meghatározni az egyenértékűséget. Néhány támpont az egyenértékűség meghatározásához:

A 12 cm vastagságú vasalt betonfal vagy padozat, illetve földmészkezet (a vasalás 15x15 cm rácskiosztású, 8-10 mm átmérőjű betonvas háló lehet, a beton minőségére a C 12/15 épületszerkezeti beton) elfogadott.

2.3.2. Nyílászárók

Nyílászárók esetében alapvető szempont, hogy megfeleljenek a vonatkozó magyar és európai szabványokban előírt minimális követelményeknek.

a. Bejárati ajtók

A bejárati ajtóknak a következőkben felsorolt műszaki-technikai feltételeknek kell maradéktalanul megfelelniük.

- Az ajtó és az ajtótok szerkezet anyaga fém, keményfa vagy ezekkel támadás szempontjából egyenértékű ellenállást biztosító szerkezeti kialakításának kell lenni. Puhafa szerkezetnél figyelembe kell venni a fa százirányú támadhatóságát, ezért csak megerősítéssel lehet alkalmas a kívánt ellenállás biztosítására. Fából készült tok esetén a zár reteszasak fogadására megerősített, a falszerkezethez legalább 3 ponton rögzített ellenlemez kell alkalmazni.
- A tokszerkezetet a határoló falszerkezethez 30 cm-enként rögzíteni kell. A rögzítést téglafalnál legalább 15 cm mélyen, 12 mm átmérőjű köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel, betonfalnál legalább 10 cm mélyen, 10 mm átmérőjű köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel kell biztosítani.
- Az ajtólap fém- vagy faszerkezetű lehet. Faszervezet esetén legalább 40 mm vastagságú tömör keményfa szilárdságával egyezőnek kell lenni. Amennyiben a fémszerkezetű ajtó belső rácsszerkezetű erősítést kap, a rácsszerkezet osztásának meg kell felelnie az előírások szerinti 30x10 cm minimális rácskiosztás követelményeinek, vastagsága pedig faborításnál legalább 12 mm átmérőjű, acéllemez borításnál legalább 8 mm átmérőjű legyen.
- Az ajtólap szerkezetek külső borítólemezeit úgy kell rögzíteni, hogy az kívülről csak roncsolással legyen bontható. Az ajtólapot fémszerkezet esetén legalább 1,2 - 2,0 mm vastagságú acéllemezrel kell borítani.
- Az ajtólap és tok közötti zárásponosság maximum 2 mm lehet oldalanként. (Keményfa szerkezet esetén maximum 5 mm zárásponosság megengedett.) Az ajtólap és a tok vetemedése a zárás biztonságát nem befolyásolhatja.
- Az ajtólapokat minimum 3 darab diópánttal – vagy azzal egyenértékű szilárdságú egyedi kialakítású forgópánttal – kell a tokhoz rögzíteni. Az ajtólapokat kiemelés, be- és kifeszítés elleni védelemmel, kétszárnyas ajtóknál a fixe rögzíthető szárnyat reteszhúzás elleni védelemmel kell ellátni.
- A zárást legalább két darab, egymástól legalább 30 cm-re elhelyezett biztonsági zárszerkezetnek kell biztosítani, a zárszerkezetnek legalább négy ponton kell biztosítani a zárást. A reteszelési mélységnek minimum 18 mm-t el kell érnie. A zártestet és a zárbetétet fúrás, valamint letörés ellen védeni kell. A hengerzárbetétet védeni kell letörés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni. Önálló reteszelési pontként csak az egymástól legalább 30 cm-re elhelyezkedő reteszasak fogadhatók el.
- A fő és kiegészítő zárszerkezeteknek meg kell felelniük a biztonsági zárszerkezetekkel szemben támasztott követelményeknek.
- Üvegezett ajtók csak áttörésbiztos rétegelt (legalább A3–B1) biztonsági üveggel szereltek – vagy azzal egyenértékű védelemmel nyújtó anyagból készített (pl. polycarbonát, szerves üveg, fóliázott minősített üvegszerkezet stb.) szerkezet – fogadható el. A normál üvegezés megfelelő méretű és hálókiosztású rácsszerkezettel védetten, kívülről (támadási oldalról) nem bontható kivitelben is megfelel a követelményeknek.
- Az ajtónak 5 vagy 10, vagy 15, vagy 20 perces időtartamú betörést gátló ellenállóképességnek kell megfelelnie.

b. Biztonsági ablakok

A biztonsági ablakoknak a biztonsági ajtóknál leírt áttörésbiztonsági feltételeknek kell megfelelniük. A betörésállóság megítélése a nyílászárókra vonatkozó szabványokban megfogalmazott feltételek szerint történik. A biztonsági ablak üvegezésével kapcsolatos követelmények:

- A biztonsági ablak dobásálló vagy áttörésgátló üvegezéssel készüljön.
- Az üvegszerkezetnek legalább a MABISZ által P4A kategóriába sorolt ragasztott, többrétegű üvegnek – vagy azzal egyenértékű ellenállási fokozattal rendelkező szerkezetnek – kell lenniük. Az üvegeket csak a belső tér (védett tér) irányából lehet telepíteni. Az üvegszorító léceket kívülről ne lehessen roncsolás nélkül eltávolítani. Rögzítés szempontjából előnyös a csavarozott kivitel.
- Az ablakok tok- és keretszerkezetének támadhatóság, illetve ellenállás tekintetében erősebbnek, de legalább egyenértékűnek kell lennie az üvegszerkezet ellenállóképességével.
- A zárszerkezeteknek a többpontos zárást úgy kell biztosítani, hogy az a statikus nyomóerőnek ellenálljon. A körkörös kialakított zárszerkezeteknek olyan mélységben kell reteszelniük, hogy a tok és ablaklap közötti illesztés egy irányba való feszítésével, elmozdításával ne lehessen a kapcsolódást megszüntetni. A kilincsszerkezetet belülről (védett téren belülről) zárható kivitelben kell telepíteni.
- Az ablakok tok és keretszerkezetének támadhatóság, illetve ellenállás tekintetében erősebbnek, de legalább egyenértékűnek kell lennie az adott ablakkeretbe szerelt üvegszerkezet ellenállóképességével.

c. Fix portálemek, függönyfalak

- A fix portálemek szerkezetileg megegyeznek az ablakokra előírt követelményeknek azzal a különbséggel, hogy ezeknél mozgó szerkezet (zár, forgópánt, nyitó mechanizmus) nem kerül beépítésre. A fix portálemek üvegezésével szemben támasztott követelmények megegyeznek a biztonsági ablakoknál leírtakkal.
- A függönyfalak sajátossága, hogy a vázszerkezetekbe az üveglapokat kívülről helyezik be és rögzítik. Előírás szerinti rögzítésnek az fogadható el, ha a csavarok legalább 300 mm-enként követik egymást, és legalább minden második csavar fejét úgy roncsolják, hogy a bontás csak az üvegszorító lécc levágásával, roncsolásával legyen megvalósítható.

2.3.3. Zárszerkezetek

A zárszerkezeteknek meg kell felelniük a vonatkozó szabványokban előírt legmagasabb követelményeknek.

- Bevésozárak esetében a zárszokrényt fúrás elleni támadásnak ellenálló módon védeni kell. Fúrásvédő lap szerelése esetén minimum 60 HRC (rockwell) keménységűre edzett vagy ennek megfelelő ellenállású értéket nyújtó acélt kell alkalmazni.
- A zárszerkezet lehet lamellás rendszerű, egy-, illetve két oldalon fogazott kulccsal. A lamellás zár csak akkor fogadható el biztonsági zárnak, ha legalább hat lamella biztosítja a zárreteszvas mozgását, a variációszám pedig minimum 10 000; a kéttollú kulccsal működtetett zárnak nagyobb a biztonsági értékük.
- A hengerzárbetéttel működtetett zárszerkezeteknél is biztosítani kell a zárszokrényt fúrás elleni védelmét az előbbiektől figyelembevételével.
- A zárszerkezetek reteszvasának visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezniük. A zárásirányra merőlegesen ható erő hatására a zárreteszvasat ne lehessen visszatolni.
- A hevederzár-keresztpántok vízszintes és/vagy függőleges irányban kétpontos kiegészítő zárást biztosítanak.

A hevederzáraknak a következő feltételeknek kell megfelelni.

- A reteszvasak keresztmetszetének erősebbnek vagy legalább a biztonsági zárnak reteszvasai szilárdságával egyenértékűnek kell lenniük.
- A reteszvasoknak a fogadó elemekben minimum 25 mm mélységben kell reteszelni.
- A reteszvas fogadó elemeket a falazathoz kell rögzíteni minimum 2 darab M 6x80 csavarral fém dübelbe vagy ezzel egyenértékű szilárdságú más felerősítéssel, bevesséssel.
- A reteszvas fogadó elemeknek zártaknak vagy oldalirányban merevítettnek kell lenniük, hogy támadás esetén ellenálljanak az ajtólapot ért dinamikus erőnek.
- A működtető zárbetétet minimum 3 perc időtartamra ellenálló módon fúrás ellen védeni kell. Ez történhet fúrásvédett zárbetét szerelésével, vagy fúrásvédő pajzs alkalmazásával.
- A hengerzárbetétet kívülről nem szerelhető letörés elleni védelemmel kell ellátni.
- A zárszerkezetet a működtető zárbetét beütése elleni védelemmel kell ellátni.

- A zárreteszvasaknak visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezniük a merőleges nyomóerővel szemben.
- A hevederzár-keresztpántnak szerelt állapotban olyan mértékű merevséggel kell rendelkeznie, hogy a tengelyére merőlegesen az ajtólapra kifejtett erőhatás ne okozzon olyan mértékű deformációt, amely a zárás megszüntetését eredményezi.

2.3.4. Hengerzárbetétek

A hengerzárbetéteknek meg kell felelniük a vonatkozó szabványokban meghatározott követelményeknek.

- Minimum 5 csapos hengerzárbetét, illetve 6 rotoros vagy mágneszárbetét fogadható el, amelyek variációs száma a 10 000-et meghaladja, legalább 3 percig ellenáll a HSS fúróheggyel történő támadásnak, letapogatásos nyitással szembeni védelemmel rendelkezik, valamint a maghúzásnak legalább 3 percig ellenáll.
- A biztonsági ajtók betörést gátló időtartamának (3 vagy 5, vagy 10, vagy 15, vagy 20 perces ellenállóképességnek) megfelelően az adott ajtóra felszerelt zárat, hengerzár-betéteket olyan védelemmel kell ellátni, hogy, vagy önmagukban (szerkezeti kialakításuknál fogva), vagy kiegészítő védelemmel ellátva ugyanazt az ellenállási értéket teljesítsék, amennyi az adott ajtóra megállapított ellenállási időtartam.
- A hengerzárbetétet védeni kell letörés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni.

A biztonsági üvegekre, biztonsági fóliákra vonatkozó követelmények MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással nem rendelkező lakatok és lakatpántok nem minősülnek biztonsági zárnak.

2.3.5. Fix és mobil rácsok

A nyílászárókat (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak stb.) – abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 3 m-nél alacsonyabb helyezkedik el – teljes felületét minimum 100x300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült – vagy ezekkel egyenértékű szilárdságú – kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású rácsoszáttal kell ellátni. A rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással rendelkező, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel is, például:

- minősített behatoláskésleltető (ablakok, kirakatok, portálok, erkélyajtók, függönyfalak esetében minimum A3 minősítésű dobásálló üveg; bejárati ajtók esetében minimum B1 minősítésű áttörésbiztos üveg);
- minősített belső leereszthető, zárható rács elektronikai jelzőrendszerrel;
- a falsíktól kijebb álló rácsoszat esetében is biztosítani kell a minimálisan meghatározott rácskiosztást;
- pénzintézetek esetében a rácsok minimum 16 mm átmérőjű köracélból vagy azzal egyenértékű szilárdságot biztosító anyagból készüljenek;
- mobil rácsok esetén a rögzítést az ajtókra meghatározottaknak megfelelő zárszerkezettel kell ellátni; a rácsok sínszerkezetből való kitépésének lehetőségét kívülről csak roncsolással megvalósítható megoldással kell biztosítani; a legördülő „detektív rácsok” feltolás elleni védelmét át- tételes mozgatószerkezettel vagy más megoldással biztosítani kell;
- a rácsokat a falazathoz 300 mm-enként (de legkevesebb 4 darab), a rács keresztmetszeténél nem kisebb keresztmetszetű (falazó) körömmel kell erősíteni a falazathoz, a minimális beépítési (rögzítési) mélység 150 mm 38 cm-es hagyományos tömör téglafal esetén (vagy ezzel egyenértékű, kívülről nem szerelhető műszaki megoldású).

3. A biztonsági üvegekre, biztonsági fóliákra vonatkozó követelmények

3.1. Biztonsági üvegek

A biztonsági üvegeknek az ellenállási képességük emelkedését tekintve a következő fokozatai vannak:

- a. dobásálló üveg, üvegszerkezet;
- b. áttörésbiztos üveg, üvegszerkezet;
- c. átlövésálló üveg, üvegszerkezet.

Az átlövésálló üvegeknek (üvegszerkezeteknek) meg kell felelniük a vonatkozó szabvány golyóállóság szintjeinek osztályozása és vizsgálati feltételei címszó alatt megfogalmazott biztonsági feltételeinek.

A kísérlet során a lövedék nem hatolhat át az üvegszerkezeten. Az átlövésálló üvegek a kategóriába sorolásnál szilánkleválással roncsolt szerkezet esetén „S”, szilánkleválás nélkül roncsolt szerkezet esetén „NS” kiegészítő jelzést kapnak.

A szilánkleválással roncsolt üvegszerkezetek személyvédelemre nem alkalmasak.

3.2. Biztonsági fóliák

A MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással rendelkező és ajánlott biztonsági fóliák elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üvegtörés érzékelőkkel kombinálva – a kockázati körülményektől és a védett értéktől függően – alkalmasak lehetnek a rács kiváltására.

A biztonsági fólia önmagában nem helyettesíti a rácsszerkezetet.

A biztonsági fóliák tartalmazhatnak olyan fémszállakat is, amelyek a riasztórendszerbe bekötve támadás esetén riasztó jelzést generálnak. Ezek a speciális fóliák a héjvédelem eszközeként értékelhetők az elektronikai jelzőrendszer kialakításánál.

3.3. Telepítés feltételei

A minimális mechanikai védelemnél minimum 4 mm, a részleges és teljes körű mechanikai védelemnél minimum 6 mm vastagságú üveglapra kell a fóliát felhelyezni. A fóliával szerelt üveget tartó keretszerkezet nem lehet gyengébb ellenállóképességű, mint maga a fóliázott üveg. A kockázatváltalás időtartama a telepítéstől számított 5 év, ha a gyártás és a telepítés közötti idő nem hosszabb 1 évnél. (Kivételet képez, ha a gyártó cég termékére ennél hosszabb idejű garanciát vállal. Ezt a ténytet a MABISZ termék-megfelelőségi ajánlás tartalmazza). Hőszigetelő üvegszerkezet esetén az összes üvegvastagság a mérvadó.

3.4. A biztosító kockázatvállalásának további feltételei

A megrendelő részére a kivitelező köteles eredeti aláírással és pecséttel, elektronikus számla esetén minősített elektronikus aláírással vagy elektronikus adatcsere rendszerben elektronikus adatként létrehozott és továbbított számlát átadni, amely számlának tartalmaznia kell:

- a. a fólia típusjelölését;
- b. a kivitelező nevét, aláírását;
- c. a kivitelezés helyét és idejét;
- d. a fólia mennyiségét.

A telepítésnél általános szabály, hogy a fóliát az üvegszorító lécs alá kell beengedni. Amennyiben csak roncsolással oldható meg az üvegszorító lécs eltávolítása és visszaszerelése, elfogadható a szélhez illesztett telepítés is (1 mm távolsággal), mivel ez nem csökkenti számottevően a védelem hatékonyságát (kb. 2–3%).

4. Pénz- és értékkészletek szállításának szabályai

4.1. A küldöttrablás biztosítással fedezetbe vont készpénz, értéktárgyak, értékcikkek vagyonszoportba tartozó készpénzre, értékpapírra, ékszerre, nemesfémre, drágakőre, igazgyöngyre, valamint minden egyéb 100 000 Ft-nál nagyobb egyedi értékű vagyontárgyra a biztosítási fedezet az alábbi szállítási szabályok teljesítése esetén terjed ki.

4.2. A pénz- és értékkészletek szállítási szabályai

A pénz- és értékkészletek biztosítási összegnek megfelelő szállítási szabályai	
Biztosítási összeg	A szállítási szabályai – a szállítási szabályoknak egyidejűleg kell teljesülni kell
– 500 000 Ft	1 fő tetszőleges módon
500 001 Ft – 2 000 000 Ft	2 fő, riasztó jelzést adó vagy a pénzt/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával
2 000 001 Ft – 5 000 000 Ft	3 fő (vagy 2 fő, ha az egyik fegyveres), riasztó jelzést adó és a pénzt/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával és gépkocsival
5 millió Ft biztosítási összeg felett csak erre a célra kiképzett pénzszállító szervezet végezheti a szállítást az alábbiak szerint	
5 000 001 Ft – 30 000 000 Ft	15 000 000 Ft szállított értékhatárig gépkocsival, két fő fegyveres személyzettel, riasztó jelzést adó és/vagy a pénzt/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával (vagy egyéb eszközzel)
	gépkocsival, három fő személyzettel, melyből kettő fő fegyveres, riasztó jelzést adó és/vagy a pénzt/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával (vagy egyéb eszközzel)
	gépjárművel, két fő fegyveressel, amennyiben a gépjármű (páncélautó) az 50 000 000 Ft felső biztosítási összeg értékhatáránál meghatározottak szerinti kialakítású
30 000 001 Ft – 50 000 000 Ft	speciális pénzszállító (páncélozott) gépjárművel, háromfős személyzettel, melyből kettő fő fegyveres
	gépjármű páncélozása (vezetőfülke, rakodótér) feleljen meg az MSZ EN 1063 (DIN 52290) szabvány szerinti BR3NS, FB3 (C2SF, M2) szintnek
	a páncélautó fel van szerelve elektronikai jelzőrendszerrel, amely támadás, az ajtók illetéktelen nyitása, vagy a jármű eltulajdonítása esetén riasztó jelzést ad és megakadályozza a jármű önerővel történő elvitelét
	az elektronikai jelzőrendszer és az indításblokkolás csak a vezetőülésből legyen szabályozható
	a vezetőfülke- és a rakodótérajtók kívülről csak kulccsal nyithatók
	a rakodótérajtó zárszerkezete több pontos zárast valósít meg
	a kerékgumik/gumirendszerek olyan kialakításúak, amelyek sérülés esetén is biztosítják a gépjármű kormányozhatóságát és továbbhaladását
50 000 001 Ft – 100 000 000 Ft	speciális pénzszállító (páncélozott) autóval, háromfős személyzettel, melyből kettő fő fegyveres
	a gépjármű páncélozása (vezetőfülke, rakodótér, motor) feleljen meg az MSZ EN 1063 (DIN 52290) szabvány szerinti BR4NS, FB4 (C3SF, M3) szintnek
	a páncélautó fel van szerelve elektronikai jelzőrendszerrel, mely támadás az ajtók illetéktelen nyitása vagy a jármű eltulajdonítása esetén riasztó jelzést ad és megakadályozza a jármű önerővel történő elvitelét
	az elektronikai jelzőrendszeres indításblokkolás csak a vezetőülésből legyen szabályozható
	a vezetőfülke- és a rakodótér-ajtók kívülről csak kulccsal nyithatók
	a rakodótér-ajtó zárszerkezete több pontos zárast valósít meg
	a kerékgumik/ gumirendszerek olyan kialakításúak, amelyek sérülés esetén is biztosítják a gépjármű kormányozhatóságát és továbbhaladását
	a gépjármű robbanásbiztos üzemanyagtartállyal legyen felszerelve, amely lövedék áthatolásakor az üzemanyag berobbanását megakadályozza
az érték be- és kirakodását a gépjárműben kialakított zsiliprendszerrel kell megoldani	

100 000 000 Ft felett	speciális pénzszállító (páncélozott) autóval, háromfős személyzettel, melyből 2 fő fegyveres
	a gépjármű páncélozása (vezetőfülke, rakodótér, motor) feleljen meg az MSZ EN 1063 (DIN 52290) szabvány szerinti BR6NS, FB6 (C4SF, M4) szintnek
	a páncélautó fel van szerelve elektronikai jelzőrendszerrel, amely támadás, az ajtók illetéktelen nyitása, vagy a jármű eltulajdonítása esetén riasztó jelzést ad és megakadályozza a jármű önerővel történő elvitelét, valamint kezelésével vezérelhetők a zsiliprendszer kényszerkapcsolatai
	az elektronikai jelzőrendszer és az indításblokkolás csak a kocsi parancsnok által legyen szabályozható, az indításblokkolás feloldását a vezető is szabályozhatja
	az elektronikai jelzőrendszer (teljeskörűen) szabotázsvedett, tápellátása független a gépkocsi egyéb elektromos energiarendszereitől
	a vezetőfülke- és utastér ajtók kívülről csak kulccsal nyithatók
	a gépjármű robbanásbiztos üzemanyagtartállyal legyen felszerelve, amely lövedék áthatolásakor az üzemanyag berobbanását megakadályozza
	a kerékgumik/gumi-rendszerek olyan kialakításúak, amelyek sérülés esetén is biztosítják a gépjármű kormányozhatóságát és továbbhaladását
	az érték be- és kirakódását a gépjárműben kialakított zsiliprendszerrel kell megoldani
	a gépjármű személyzeti egységeinek légkondicionált kivitelűnek kell lennie, a személyi használatával (gázárc felszerelés esetén) megegyező szűrőbetétrel ellátva
	a vezető- és kísérőtér oxigénnel való ellátását (palack) rendkívüli helyzet esetére 30 percen keresztül kell biztosítani
	a szállítás során kísérő gépkocsi(ka)t kell alkalmazni, 2-2 fő fegyveressel (előfutó + kísérő)
	a páncélutó, a kísérő járművek és a központ között – tetszőleges irányú folyamatos kapcsolattartást meg kell oldani

A biztosító egyedi elbírálás alapján a MABISZ által ajánlott további pénzszállításra alkalmasnak ítélt vagyonvédelmi eszközt is elfogadhat, amely füsttel vagy vegyi anyaggal jelöli meg a szállított értéket, amennyiben a tárolóeszközt illetéktelenül kísérlik meg felnyitni. A tároló konténereket (táskák, ládák, kofferek) a szállító járműben elhelyezett speciális rakaszba illesztik és felügyeleti komputerhez csatlakoztatják. A konténerek nyitását csak a megfelelő dekódoló jelzés alkalmazásával lehet zavartalanul végrehajtani. A konténereket a szállító személyzet sem tudja nyitni, időkorlátozás miatt pedig vegyi reakció beindulása nélkül nem tudja a komputercsatlakozástól eltávolítani. Ezzel kizárható a szállító személyzet, támadókkal történő összejajtszása, valamint az ún. „járadakockázat” is. A szállító jármű kétoldalú rádiókapcsolatban áll a központtal, amely műholdas helymeghatározó-követő rendszeren keresztül ellenőrzi a szállítmányt. A vegyileg megjelölt pénzt az esetleges támadók elvitel esetén sem tudják felhasználni.

5. Elektronikai védelmi előírások a különböző kockázati osztályokra vonatkozóan

5.1. A behatolást jelző berendezések, azok teljesítményadatainak figyelembevételével, a vonatkozó szabványok előírásainak történő megfelelés alapján kerülnek besorolásra, amit a MABISZ termék-megfelelőségi ajánlása tartalmaz. A biztosításra ajánlott telephelyeken (kockázatviselés helyén) kialakított elektronikai jelzőrendszer alkotó elemeinek (központi egységek, érzékelők) MABISZ termék-megfelelőségi ajánlásában meghatározott biztonsági kategóriája és a következő pontokban rögzített követelmények alapján történik az adott elektronikai jelzőrendszer védelmi képességének meghatározása. A behatolást jelző elektronikai rendszer akkor felel meg a minimális, részleges, illetve teljes körű elektronikai jelzőrendszernek, ha a telepített behatolást jelző rendszer mindegyik eleme legalább a MABISZ termék-megfelelőségi ajánlás szerinti minimális, részleges, illetve teljes körű elektronikai jelzőrendszer kategóriába vagy egyes elemek a minimálisnál, illetve részlegesnél magasabb kategóriába lettek besorolva.

5.2. A behatolást jelző minimális elektronikai jelzőrendszer követelményei

A behatolást jelző rendszer akkor felel meg a minimális elektronikai jelzőrendszernek, ha megvalósul a térvédelem, tárgyvédelem, a felületvédelem csak 2 m-nél alacsonyabban fekvő nyílászárókra terjed ki, vagy csapdaszerű védelem van kialakítva, ugyanakkor nincs személyvédelem.

A térvédelem, illetve csapdaszerű térvédelem, a tárgyvédelem, a felületvédelem meghatározását a 2. pont tartalmazza.

Az elektronikai rendszerrel szemben támasztott követelmények:

- a betöréscsípő központ a tápegységgel egy egységet képezzen és a védett téren belül kerüljön elhelyezésre;
- a központi egység jelezze a ki- és bekapcsolt állapotot a védelmi körökön külön-külön és a szabotázs vonalon;

- a központi egység burkolata az üzemeltető által sem nyitható kivétel, szabotázsvedett, minimum 1 mm-es lágyacél – vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból – készüljön;
- az élesítés kulcsos kapcsolóval történjék;
- a kapcsoló háza minimum 1,5 mm-es lágyacél vagy ezzel egyenértékű mechanikai szilárdságú anyag legyen és eltávolítása, illetve megbontása esetén a jelzésvonalon adjon riasztást;
- az egyes részek meghibásodását a rendszer jelezze;
- élesbe kapcsolt állapotban a vezérlő központnak valamennyi jelzővonalat, jeladó áramkört, kapcsolóberendezést felügyelnie kell, jelzés után egy másodpercen belül riasztania kell;
- a jelzőáramkör megszakadását a rendszernek jeleznie kell;
- a kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1–3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő vagy a karbantartó által kézzel lekapcsolhatóknak kell lennie, a rendszer a riasztást követően ismételtelen kapcsoljon éles állapotba;
- a kültéri jelzésadókat a közlekedésre alkalmas felületektől, tárgyaktól, építményektől, épületszerkezetektől, közlekedési utaktól olyan távolságra kell telepíteni, hogy azok elérhetősége csak segédeszközzel legyen megoldható;
- a kültéri hangjelző szabotázsvedett, minimum 1,5 mm-es lágyacél legyen, vagy ezzel egyenértékű mechanikai védelemmel rendelkezzen, a hangereje haladjon meg a 100 decibelt, váltakozó kéthangú jelzéssel;
- az energiaellátást két, egymástól független, kölcsönhatásmentes energiaforrás, elektromos hálózat és akkumulátor biztosítsa, elemes táplálás esetén a rendszer minimum 3 hónapig maradjon üzemképes;
- az akkumulátor a hálózati energiaellátás zavara esetén automatikusan és megszakítás nélkül a teljes rendszer legalább 24 órás üzemeltetését, a 24 óra letelte után legalább egy riasztási ciklus végrehajtását biztosítsa;
- akkumulátoros üzemmód esetén az automatikus töltésről gondoskodni kell.

5.3. A behatolást jelző részleges elektronikai jelzőrendszer követelményei

A behatolást jelző rendszer akkor felel meg a részleges elektronikai jelzőrendszernek, ha megvalósul a teljes körű felületvédelem, és csapdaszerű térvédelem vagy tárgyvédelem van kialakítva, de nincs személyvédelem.

5.3.1. Teljes körű felületvédelem: ha az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban figyeli az összes nyílászáró szerkezetet és portált, jelzi az át- és behatolási kísérleteket:

- a nyíló ajtó- és ablakszárnyakra felszerelt nyitásérzékelők érzékelik a nyíló szárnyak 10–15 mm közötti elmozdulását;
- az üvegfelületre szerelt üvegtörés-érzékelők annak teljes felületét védik és már az üveg repedését is jelzik, az érzékelők kiválasztásának a véde-ni kívánt üvegfelület típusának figyelembevételével kell történnie.

5.3.2. Teljes körű térvédelem: az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban felügyeli a védett épület összes helyiségét, belső terét, azok megközelítési útvonalaikat (jelzi az illetéktelen behatolást és mozgást).

5.3.3. Csapdaszerű térvédelem: az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban csak a védett helyiség(ek)ben található veszélyeztetett tárgyak, kiemelt terek megközelítési útvonalaikat felügyeli (jelzi az illetéktelen behatolást és mozgást).

5.3.4. Teljes körű tárgyvédelem: ha az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban felügyeli az összes veszélyeztetett tárgyat. Páncélszekrények esetében a védelem kiterjed nyitásra és áttörésre.

Az elektronikai rendszerrel szemben támasztott követelmények:

- a betörésjelző központ a tápegységgel egy egységet képezzen és a védett téren belül kerüljön elhelyezésre;
- a központi egység jelezze a ki- és bekapcsolt állapotot a védelmi körökön külön-külön (minimum 4 db) és a szabotázsvonalon;
- az egyes csatornák ne legyenek közvetlenül ki- és bekapcsolhatók, ha szükséges, üzemmódkapcsolót kell beépíteni;
- a központi egység burkolata az üzemeltető által sem nyitható kivétel, szabotázsvédett, minimum 1,5 mm-es lágyacélból – vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból – készüljön;
- az élesítés csak külső, minimum 6 betű- vagy számkombinációs kódkapcsolóval végezhető, a kódkapcsoló központot vezérlő áramkörét lehetőleg a központi egységben, de mindenképpen a védett téren belül kell elhelyezni;
- az egyes részek meghibásodását a rendszer jelezze, a további részek maradjanak működőképesek;
- a rendszer védett téren kívül elhelyezett részeinek (hangjelzők, kódkapcsolók stb.) állandó őrzésére csak a teljes rendszerrel együtt – az üzemeltető vagy a szerviz által – kikapcsolható szabotázsvonalat kell kiépíteni;
- a rendszer üzemképességét és riasztásmentes állapotát a kódkapcsolón jelezni kell;
- élesbe kapcsolt állapotban a vezérlő központnak valamennyi jelzövonalat, jeladó áramkört, kapcsolóberendezést felügyelnie kell, jelzés után egy másodpercen belül riasztania kell;
- a szabotázsvonalak jelzéseit – nem élesbe kapcsolt állapotban is – a rendszernek optikailag és akusztikusan is jeleznie, illetve tárolnia kell;
- a jelző áramkörök és a szabotázsvonalak megszakadását, a rövidzárlatot, illetve a hurok ellenállásainak 40%-os változását a rendszer jelezze (riasztania kell);
- minimálisan két, egymástól független kültéri akusztikus és egy optikai jelzésadó telepítése szükséges;
- az akusztikus jelzésadókat külön falsíkra kell elhelyezni, amennyiben ez nem lehetséges, az egyik készüléknek beépített akkumulátorosnak kell lennie;
- a kültéri jelzésadókat a közlekedésre alkalmas felületektől, tárgyaktól, építményektől, épületszerkezetektől, közlekedési utaktól olyan távolságra kell telepíteni, hogy azok elérhetősége csak segédeszközzel legyen megoldható;
- a kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1-3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő vagy karbantartó által kézzel lekapcsolhatónak kell lennie, a rendszer a riasztást követően ismételt kapcsoljon éles állapotba;
- a kültéri hangjelző szabotázsvédett, kettős, minimum 1,5 mm-es lágy-

acél lemez burkolatú legyen, vagy ezzel egyenértékű mechanikai védelemmel rendelkezzen, a hangereje haladja meg a 100 decibelt, váltakozó kéthangú jelzéssel;

- az optikai jelzésadó borostyánsárga színű, villogó, minimálisan 200 lux fényerős legyen;
- az energiaellátást két, egymástól független, kölcsönhatásmentes energiaforrás, elektromos hálózat és akkumulátor biztosítsa;
- az elektromos hálózatnak megszakítás nélküli üzemmódban kell működni;
- az akkumulátor a hálózati energiaellátás zavara esetén automatikusan és megszakítás nélkül a teljes rendszer legalább 48 órás üzemeltetését, a 48 óra letelte után legalább egy riasztási ciklus végrehajtását biztosítsa;
- az akkumulátor automatikus töltéséről gondoskodni kell, nyitásérzékelők csak rejtve, süllyesztve szerelhetők;
- a szabadtéri és a védett téren kívüli vezetékeket a falon belül vagy acél védőcsőbe helyezve kell vezetni.

5.4. A behatolást jelző teljes körű elektronikai jelzőrendszer követelményei

A behatolást jelző rendszer akkor felel meg a teljes körű elektronikai jelzőrendszernek, ha megvalósul a teljes körű térvédelem, felületvédelem, tárgyvédelem és személyvédelem.

Teljes körű személyvédelem: ha az elektronikai jelzőrendszer munkaidő alatt folyamatosan biztosítja az összes veszélyeztetett személy számára a támadásjelzés lehetőségét.

Az elektronikai rendszerrel szemben támasztott követelmények:

- a rendszernek szabotázsvédettnek kell lennie, azaz minden elemének arra jogosulatlan személy által történő megbontása, manipulálása vagy rongálása riasztást kell, hogy kiváltson;
- a szabotázst a riasztóközpontnak külön – úgynevezett szabotázsvonal(ak)on – jeleznie kell;
- a szabotázsvonalak jelzéseit – nem éles üzemmódban is – a rendszernek optikailag és akusztikusan is jeleznie, illetve tárolnia kell, a jelzés törlését csak arra illetékes személy végezheti;
- a rendszernek két egymástól független energiaforrással kell rendelkeznie: hálózati tápegységgel és 72 órás folyamatos üzemelést biztosító szükségáramforrással, amely a 72 óra letelte után legalább egy riasztási ciklus végrehajtását biztosítja;
- a szükségáramforrás automatikus töltését biztosítani kell;
- egy jelzövonalon akkor telepíthető több érzékelő, ha jelzés esetén a sérített terület könnyen azonosítható;
- a riasztásjelzésre csak olyan kültéri hang- és fényjelző készülék alkalmazható, amely a rendszer energiaforrása mellett saját akkumulátorral is rendelkezik;
- a hang- és fényjelző készüléket az épületen kívül úgy kell telepíteni, hogy egyszerű eszközzel ne lehessen elérni és hatástalanítani;
- a kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnését követően 1–3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes (kezelő vagy karbantartó) által kikapcsolhatónak kell lennie;
- a rendszernek a riasztást követően automatikusan éles üzemmódba kell kapcsolnia;
- a rendszer kezelése kódkapcsolóval (minimum négy számjegyes) vagy blokkzárral történhet;
- a négy számjegyes kódkapcsolót, illetve a blokkzárát a védett térben kell elhelyezni, és a kezelésre maximum 30 másodperc állhat rendelkezésre;
- a hat számjegyes kódkapcsoló a védett téren kívül is elhelyezhető abban az esetben, ha az mechanikailag védett, biztonsági zárral nyitható dobozban van elhelyezve;
- az egyes csatornák ne legyenek közvetlenül ki- és bekapcsolhatók (a felügyelet nélküli központok zóna-állapota illetéktelenek által ne legyenek változtathatók), vagy a ki- és bekapcsolások – legalább 200 eseményt tárolni képes memória segítségével – ellenőrizhetők legyenek;
- a kódkapcsoló jelfeldolgozó áramkörét lehetőleg a központi egységben, de mindenképpen a védett téren belül kell elhelyezni;

- a szabadtéri és a védett téren kívüli vezetékeket falon belül vagy acél védőcsőben kell vezetni;
- a vezetékek toldása falban lévő védőcsőben vagy kötődobozban történhet.

6. A rablásjelzés követelményei

6.1. Rablótámadások jelzése munkaidőn belül (ún. atipikus rablótámadás)

A behatolás- és támadásjelző rendszert úgy kell kialakítani, hogy felismerhető, jelenthető és a megfelelő helyen jelezhető legyen (pl. az üzlethelyiségekbe való belépés előtt a személyzetnek) a munkaidőn kívül az üzlethelyiségekbe rablótámadás előkészítése céljából történő behatolás (ún. atipikus rablótámadás). Pótlólag minden személyzeti bejáratnál meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy csendes támadásjelzést, illetve veszélyeztetésjelzést lehessen leadni (pl. egy kapcsolóberendezés segítségével, amely szellemi azonosító jeleket küld és támadásjelzési lehetőséggel van ellátva, vagy egy támadásjelzési lehetőséggel ellátott beléptető berendezés segítségével).

6.2. Rablótámadások jelzése munkaidő alatt (ún. tipikus rablótámadások)

Amennyiben nincs önálló támadásjelző berendezés, úgy az értéktároló szekrényekhez és értéktároló helyiségekhez tartozó megfelelő számú támadásjelző telepítése szükséges. A támadásjelzőt biztonságosan kezelhető helyre kell felszerelni. A lehető legnagyobb mértékűre emelve a támadó által nem észleltethető működtetést (pl. támadásjelző gomb, támadásjelző sín, mobil támadásjelző, pénzjegycsapda stb. alkalmazásával). Támadási riasztás sose történjék külső riasztásként (jelzésadóként). Belső riasztást vagy egyéb hasonló jeleket az elkövető ne érzékeljen.

7. Távfelügyeleti rendszerekre vonatkozó követelmények

7.1. Általános követelmények

A távfelügyeleti rendszerek alkotóelemeinek MABISZ termék-megfelelőségi ajánlással kell rendelkezniük.

A MABISZ termék-megfelelőségi ajánlásról szóló írásbeli tanúsítvánnyal kell igazolni, hogy a kockázatviselés hely (a telephely) felügyeleti rendszere a MABISZ előírások szerint „megfelelő szintűnek”, illetve „magas szintűnek” felel meg.

7.2. Riasztás és beavatkozás

Az automatikus távfelügyelet érkezik a rendőrséghez, egyéb fegyveres testülethez, fegyveres vagyoni védelmi szakszolgálathoz, kivonuló szolgálathoz. Az őrző-védő vállalkozás – riasztást fogadó – központjába történő bekapcsoláskor az őrző-védő cég és a behatolást és támadást jelző elektronikai jelzőrendszert üzemeltető vállalkozás közötti megállapodás szerinti beavatkozási intézkedéseket az őrző-védő cégnek írásban dokumentálnia kell a beavatkozási tanúsítványban.

7.3. Hibaérzékelés

Automatikusan és közvetlenül jelenteni kell legalább a hálózati hibát, az elemhibát, valamint a koncentrált feldolgozási egységek hibáit (pl. mikroprocesszor) a karbantartónak, egy megbízott helyre (pl. az őrző-védő és biztonsági cégnek) vagy az üzemeltető egyéb olyan helyére, ahol állandóan tartózkodik valaki (pl. a recepció). A jelentésnél 60 perces késleltetés megengedhető. Az automatikus hibajelzés egy tetszőlegesen felügyelt átviteli úton keresztül is történhet.

7.4. Állapotjelentések: éles/nem éles állapot jelzése

A behatolás- és támadásjelző rendszer kapcsolási helyzetéről szóló jelentések (pl. éles/nem éles) információként érkehetnek egy tetszőlegesen felügyelt vagy nem felügyelt átviteli útról automatikusan pl. egy őrző-védő és biztonsági céghez.

A behatolást és támadást jelző rendszer kapcsolási helyzetéről szóló jelentéseknek (pl. éles/nem éles), amelyeket a riasztás beérkezési helyén értékelnek ki (pl. nem éles kapcsolás felügyelete „nem engedélyezett” időablakokban), felügyelt átviteli úton keresztül automatikusan kell megérkezniük.

7.5. Regisztrációs berendezés

A behatolást és támadást jelző rendszer üzemi állapotait, beleértve az összes vészjelzést – a behatolást és támadást jelző központ háttérmemóriájától függetlenül – egy regisztrációs berendezés segítségével kell dokumentálni.

7.6. Állapotjelzések

A behatolás- és támadásjelző rendszer bizonyos üzemi állapotait kívül is ki kell jelezni (pl. egy kiváltott érzékelő csoport jelzése, amely orientációként szolgálhat a beavatkozó erők számára). Ezek(et) a jelzéseket(et):

- nem lehetnek mindenki számára elérhetők és a behatolást és támadást jelző rendszer részeként felismerhetők;
- hozzáféréstől védetten kell elhelyezni, és ezeket visszahatás nélkül szabad csak a behatolást és támadást jelző rendszerbe csatlakoztatni.

A távfelügyeletet végző szolgálattal egyeztetni kell, hogy a biztosított telephelyen alkalmazzanak-e helyszíni külső riasztást.

8. Őrző-védő szolgálattal kapcsolatos követelmények

Őrzés-védelmi tevékenységet a személy- és vagyoni védelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény és a végrehajtásáról szóló 22/2006. (IV. 25.) BM rendelet szerinti feltételeknek megfelelő, SZVMSZK (Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamarai) tagsággal rendelkező vállalkozás, illetve vállalkozó végezhet.

Eltérés a szokásos szerződési gyakorlattól

Felhívjuk a figyelmét arra, hogy a jelen „VÉD záradék – a betöréses lopás-, rablás- és küldöttrablás-biztosítás kártérítési limitjei, biztonságtechnikai előírásai” az előző „VÉD záradék – a betöréses lopás-, rablás- és küldöttrablás-biztosítás kártérítési limitjei, biztonságtechnikai előírásai”-tól, valamint a korábban alkalmazott szerződési gyakorlattól több ponton eltér.

Ezeket az eltéréseket, valamint a biztosító mentesülésének, a biztosító szolgáltatása korlátozásának feltételeit és a biztosítási szerződésben alkalmazott kizárásokat a jelen záradék figyelemfelhívó módon, félkövér betűtípussal tartalmazza.

A jelen záradék a korábbi záradéktól az alábbiakban tér el lényegesen:

- **a különböző védettségi kategóriák (VDK) megvalósulásához tartozó védettségi követelmények (2. számú táblázat) pontosításra került;**
- **a 4.2. A pénz- és értékkészletek szállítási szabályai pont módosult.**

Groupama Biztosító Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Cím: 1146 Budapest, Erzsébet királyné útja 1/C – Levelezési cím: 1380 Budapest, Pf. 1049 – Internet: www.groupama.hu

Telefon: +36 1 467 3500 – Fax: +36 1 361 0091

Társaság székhelye: 1146 Budapest, Erzsébet királyné útja 1/C – Fővárosi Törvényszék Cégbírósága: Cg. 01-10-041071